

Teljetek meg Lélekkal

Lekció: ApCsel. 2.1-24, 37-38/Textus: Ef. 5.18-20

2014. június 8. Pünkösd

Amikor a feltámadt Jézus, János evangélista bizonyágtétele szerint, megjelent a félelmükben és reménytelenségükben bezárkózott tanítványok között, miután köszöntötte őket, rájuk lehelt, és azt mondta nekik: „*Vegyetek Szentlelket!*” (Jn. 20.22.) Amikor ma Pál apostol felszólítását olvassuk– „*teljetek meg Lélekkal*”, ugyanez van előttem. Bárcsak Jézus maga, aki Pünkösdkor kitöltötte minden testre a Szentlelket, lehelne ma mindannyiunkra, és különösen azokra, akik hitvallást tesznek. Bárcsak azzal, hogy megszólít Igéjében és parancsol, teljünk meg Lélekkal, meg is történne e csoda! De ne csak óhajtsuk, hanem kérjük, és ha kérjük, higgyük, hogy meg is adatik!

Hosszabb ideje tanulmányozzuk együtt istentiszteleteinken Pál apostol levelét az efézusiakhoz. Azt hiszem, akik együtt követtük az apostol mondanivalóját, egy szívvel tudjuk elmondani, hogy csodálatos gazdagsággal fejti ki előttünk Isten mérhetetlen szerelmét és jóságát, amelyet Jézus Krisztusban korlátlan bőséggel árasztott ránk. Ma pedig nem kérünk és nem várunk kevesebbet, mint hogy ezt a gazdagságot mutassa fel újra, és ezzel a krisztusi gazdagsággal töltsse el a szívünket. Ezért szólít fel, hogy teljünk be Szentlélekkel. Lássuk hát: 1. Mit jelent Szentlélekkel betelni? 2. Miért van erre szükség? 3. Hogyan telhetünk be Szentlélekkel?

I. Mit jelent Szentlélekkel betelni?

A lehető legtöbbet, a lehető legtitokzatosabbat, a lehető legdicsőségesebbet. Hiszen amikor azt mondjuk, hogy a Szentlélek betölt egy embert, valamint egy közösséget, a lehető legünnepeljük: a mindenható, szent és tökéletes Isten, mindenek alkotója és teremtője annyira közel jön, hogy belénk költözik, közöttünk lakozik. Ez nem magától értetődő, és nem automatikus adottság a Biblia szerint, hanem Istennek különleges kegyelme, szeretete, ajándéka. Gondolj arra, hogy létezik egy üres edény, amelyet megtöltenek vízzel. Sőt, nem is üres, hanem olyan edény amelyben mindenféle tárgy van; hasznos és haszontalan, méltó és méltatlan, tiszta és szennyes. Amilyenek vagyunk... És Isten megtisztítja, kipucolja, a hiábavalóságokat kiszedegeti, és az egészet önmagával megtölti. Annyira, hogy onnantól a magáénak mond, hiszen ezt olvastuk korábban, hogy: „*őbenne (Krisztusban)... titeket is eljegyzett pecsétjével, a megígért Szentlélekkel, örökségünk zálogával.*” Ez azonban nem kizárólag egyszeri elpecsételő, eljegyző munkája a Szentléleknek (ami garantálja, hogy „meg vagyunk jelölve”, hogy kihez tartozunk), hanem dinamikus, élő, eleven valóság, amely során újra és újra beteljesedünk Szentlélekkel.

Kedves konfirmandusok, ti tudjátok – hasonlóan a gyülekezet sok tagjához – hogy miről beszélek. Ezért értitek azt is, ami talán meghökkentő, hogyan állíthatja Pál apostol párhuzamba a részegeskedést és a Szentlélekkel való megtelést: „*Ne részegeskedjétek, mert a borral léhaság jár együtt, hanem teljetek meg Lélekkal...*” Túlmutat ez valamiféle általános erkölcsi intelmen az alkohol veszélyeiről és a vallásos élet hasznáról. Sokkal dinamikusabb ez a párhuzam, sokkal direkter ennél. Tudniillik ahogy az alkohol átjár, és egyértelmű hatással van az emberre, úgy a Szentlélek is valóságos hatás. Sem az alkohol hatása, sem a Szentlélek hatása nem kizárólag

elméleti, mind a kettő tapasztalati valóság. Valamint ahogyan az alkohol átjárja és irányítja az egész lényünket (gondolkodás, beszéd, érzés, erkölcsi ítélet...), úgy a Lélekkel beteljesedett ember is a maga teljes életében áll a Szentlélek hatása alatt. És ti ezt ismeritek, tudjátok, megtapasztaltátok, milyen, amikor betölt a Szentlélek.

Nyilvánvalóan ellentét is van a két hatás között. Martyn Lloyd-Jones, a múlt század egyik legnagyobb hatású brit igehirdetője, akit Isten orvosi tanulmányai után hívott el a lelkeszi szolgálatra, beszél arról, hogy míg az alkohol depresszáns, alapvetően tompít és elnyom, a Szentlélek az, aki stimulál, aki kivilágosít, aki megújít. Az alkohol azzal „lelkigondoz”, hogy tompítja a fájdalmat, elnyomja a stresszt; a Szentlélek meg azáltal, hogy józanná tesz, és reménységet, örömet táplál a szívünkbe. Pál levelében láttuk azt a kitörő örömet, hálát, amellyel Istent dicsőíti mindazért, amivel Jézus Krisztusban elhalmozott minket. Ez az öröm, ez a túlcserélhető hála az, ami a Szentlélekkel való beteljesedés velejárója.

Mielőtt azonban továbblépnénk, és bővebben kifejteném, miért szükséges a Lélekkel való beteljesedés, hadd hangsúlyozzam újra a nagy titkot: nem a hatás, hanem a csoda, az isteni kegyelem nyugózik le bennünket. Az, hogy a mindenható Isten a Szentlélek által beköltözik ebbe a törékeny, gyakran oly haszontalan cserépedénybe. Ezt a csodát ünneplik a tanítványok az első Pünkösdkor Jeruzsálem népével együtt. És amikor csak a hatást látva egyesek azt gondolták, hogy Péter és társai megrészegedtek, Péter rámutat arra, hogy amit itt átélünk, azt Isten már rég megígérte: „*Mert nem részegek ezek... hanem ez az, amiről Jóel így prófétált: Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra...*” Ezért mondhatja ma az ige nekünk: „*teljete meg Szentlélekkel*”. Hiszen ez Isten kedve, terve, célja az emberrel.

II. Miért szükséges Lélekkel megtelni?

A Lélekkel való beteljesedés hatás, ami mindenre kihat bennünk. De ettől még valaki azt is gondolhatná, hogy opció, amint az alkoholos befolyásoltság állapota is. Mi lenne, ha minden alkoholfüggő azt mondaná, hogy ez annyira jó, hogy mindenkinek erre kellene törekedni? Nem hasonló Pál, akinek talán hasonlóan van egy nagy élménye, tapasztalata, egy nagy ügye, és ezt akarja mindenkinek átadni?

Látnunk kell, hogy Pál apostol ezt a felszólítást a Jézus Krisztus által megváltott élet, valamint a nagykorú gyülekezetről tanítottak összefüggésében teszi. És miközben hiszem és vallom, hogy Isten mindenkit be akar tölteni Szentlelkével – ha tehát te ma tőle távol élsz, rád nézve is ez a vágya, terve, hiszen itt lesz az ember egész – most mégis elsősorban a konfirmandusokhoz és a gyülekezeti tagokhoz szólok. A felszólítás egyértelmű, és nem opcionális. A keresztény gyülekezetben a Szentlélekkel való megtelés nem választás kérdése. Ha meg akarjuk élni mindazt, amit Isten Krisztusban nekünk adott, ha új életben, világosságban szeretnénk járni, ha meg akarjuk tartani a gyülekezet egységét és sokszínűségét, ha bölcsen akarunk élni kihasználva az alkalmas időt, be kell teljesednünk Szentlélekkel. A Szentlélek jelenlétének átélése, megélése, tudatosítása a krisztusi élet elengedhetetlen része. És ha ennél konkrétabban tesszük fel a kérdést, hogy miért van szükség Szentlélekkel megtelni, akkor textusunk azokra a viszonyulásokra hívja fel a figyelmünket, amelyek a Lélek által születnek.

Egymással való viszonyunkról így ír: „*mondjátok egymásnak zsoltárokat, dicséreteket és lelki énekeket...*” Nem, ez nem azt jelenti, hogy a Szentlélekkel megtelő

gyülekezet tagjai onnantól énekkel érintkeznek egymás között... A nyilvános istentisztelet kontextusát tartja maga előtt Pál, amikor énekekkel egymást bátorítjuk, egymást buzdítjuk, vagy éppen egymást intjük, vagy áldjuk. (pl. „A mester itt van, ma is gyógyít ... ne vidd tovább a terhedet, ő letörli minden könnyedet, és gyászod öröme forduló...”; vagy: „Emlékezzél meg az Úr jóságáról, emlékezzél meg oltalmáról...”) A lényeg, hogy amikor betölt a Szentlélek – és csak akkor, amikor a Szentlélek hatása alatt vagyunk – csordul túl úgy az életünk, hogy kritikák, zúgolódások, megbántódások, irigység, féltékenység helyett bátorítás, szeretettel teli intés, egymás áldása határozza meg a kapcsolatunkat. És megint igaz, hogy ezt nem kell magyaráznom, hiszen ismerjük. Tudjuk milyen, amikor Isten Lelke, Jézus jelenléte, igéje betölt, és annyira egyek vagyunk vele, hogy tényleg így látjuk a testvérünket. Bátorítjuk a csüggedőt, és nem kritizáljuk; együtt sírunk a szenvedővel, és nem távol tartjuk magunkat; áldást mondunk a másikra, és nem bántást... Együtt örülünk az Úrban, és énekelünk, és ezt állítja szembe Pál azzal, amikor egy társaság bordalokat énekel, hogy örömet találjon. És mivel azt is tudjuk, milyen az, amikor – visszatérve az edény képéhez – mintha idővel elfolya belőlünk ez a hozzáállás, öröm, mintha „kifolya a Szentlélek”, amikor gyengül felettünk a hatása, értjük, miért parancsolja Pál: „*teljetek meg Lélekkel.*”

De nézzétek, mit mond az Istenhez való viszonyulásról az ige: „*énekeljétek és mondjátok dicséreteket szívetekben az Úrnak...*” Ez a kifejezés az Úrnak való énekünk, magasztalásunk komoly, autentikus voltára mutat: az a szívből fakad. Bár igaz ez az istentiszteletre, most mégis ragadjuk meg egy másik oldalról. Amikor betölt a Szentlélek, a szívedben felfakadhat egy dal, egy dallam. Van, akinek ez valós énekként meg is születik, de most nem erről beszélek, hanem arról a szívben rejlő, akár néma dallamról, belső hangról, amely – akár szavak nélkül is – benned dicsőíti az Istent. És megint azt mondom, hálával, tudjátok, miről beszélek. Tudjátok, hogy nem mindegy, hogy Isten iránti hála, öröm, magasztalás zajlik ott benn, vagy valami egészen más szöveg, érzés zakatol... Amikor a Lélek betölt, gyönyörű dallam fakad fel, és ennek öröme, harmóniája, szépsége bearanyoz mindent.

Ez vezet a következő viszonyuláshoz, amely a körülményeinkkel kapcsolatos: „*adjatok hálát az Istennek, az Atyának, mindenkor mindenért...*”. Boldog az az ember, aki elégedett és hálás körülményei között. Természetesen vannak helyzetek, amiért nem tudunk hálát adni, amikor csak az Úr segítségével, szabadításáért tudunk kiáltani. De a Szentlélek nagyon mély hálát, elégedettséget hoz a szívünkbe. A Lélekkel teljes gyülekezet nem panaszkodik, hanem köszönetet mond az Úrnak. A hála ellentéte, a zúgolódás lelkülete nem áll meg a Szentlélekkel együtt. Amikor zúgolódnunk kezdünk, elégedetlenkedni, önmagunkat sajnálni, megszorítjuk Istennek Lelkét. Akkor Ő visszahúzódik, akkor az edény, amely vele lehetne teljes, üresedik, és az űrben azonnal ott van minden korábbi hiábavalóságunk, gyengeségünk, szennyünk... A zúgolódás, az elégedetlenség Izrael egyik ősbűne a pusztai vándorlás során, mégpedig azért, mert a gyökere Isten megvetése. Nem elég, amit adsz, nem örülünk ajándékaidnak, gondoskodásodnak, nem köszönjük meg, amink van. Ez hálátlanság, ez bizalmatlanság. A Lélekkel teljes gyülekezet viszont hálás, pozitív, kisugárzó, és nem azért, mert bebeszéli magának, hanem azért, mert amikor betölt a Szentlélek, kiárad szívedbe Isten szeretete, és felismered, hogy bőségesen elég, amid van.

„*Teljetek meg Szentlélekkel*” – szólít fel az apostol. Ha mindezt ismered, egyetlen válaszod lehet: Igen, Uram! És ha mindezt nem ismered, akkor is ez lehet a válaszod: még nem tapasztaltam, de ezt szeretném!

III. Hogyan telhetünk be Szentlélekkel?

Az első fontos dolog, hogy bár bennünket szólít meg, mégsem ad a Biblia receptet. Valójában passzív igealak szerepel itt, mintha azt mondanánk: teljesíttessetek be Szentlélekkel. A Szentlélekkel való betelés alanya Isten, ő maga, hiszen ő tölt be. A Szentlélek nem valami, amit megfogunk, hogy magunkba töltsük; ő Isten aki eljön, lakozást vesz bennünk, betölt. Az első dolog tehát, hogy bár van felelősségünk (ha van felszólítás), nincs recept, és bizonyos értelemben ki vagyunk szolgáltatva az Úr cselekedetének.

Ha mégis tudni szeretnénk arról, hogyan történik ez, a pünkösdi történet két pontban is eligazít. Az első, hogy amikor Péter, maga is a Szentlélek által megtelve, előáll, Jézus Krisztusról beszél. Bátran és szabadon elmondja, hogy azt a Jézust, akit Isten igazolt jelekkel és csodákkal, a jeruzsálemiek (pár hete) halálra adták, a rómaiak által kivégezték. Szembesíti őket ezzel, majd meghirdeti, hogy Isten feltámasztotta a halálból, neki adott mindent hatalmat, és ő lesz egy nap mindenek bírója. Az üzenet olyan meggyőző erővel hangzik (a Szentlélek emberi szíveket meggyőző erejével), hogy a hallgatók megrettentek. Péter szavai alapján nem volt kérdés bennük, hogy igazat mond; de ha ez a Jézus valóban az Isten Fia, akkor mit kezdjenek azzal, hogy korábban nem hittek neki, sőt, ők maguk is kiáltoztak Pilátus előtt, hogy feszítse keresztre. A saját múltjuk, a saját döntéseik foglyaként állnak, megrendülve, és ezért csak ennyit tudnak mondani: „*Mit tegyünk?*” Péter így válaszol: „*Térjetek meg, és keresztelkedjétek meg valamennyien Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát.*” Figyeljétek, Isten akarja adni a Szentlelket, be akar tölteni titeket is. Ehhez azonban el kell ismerni, hogy nem engedelmeskedtetek neki, hogy a szívetekben – az edényben – ellenségeskedés, hitetlenség, és mindenféle csúfság volt. És ez így van ma is... Isten a Lelkét akarja neked adni – de ez csak akkor lehet, ha megnyitod előtte a szíved. Ha elismered, hogy annyi hiábavalóság, annyi szenny, annyi harag, annyi gyűlölködés, annyi gonoszság van ott, de azt is felismered, hogy Jézus Krisztusban még bőségesebben van a bocsánat, a megtisztulás, a megbékélés részedre is. És amint ezt megteszed, megnyílsz, kapod a Szentlélek ajándékát.

A második pont, hogy az imádsággal teljes várakozás. A tanítványok Pünkösöd napja előtt így várták, hogy elkövetkezzen, amit Jézus megígért, a Szentlélek eljövetele. A keresztény életben erre a várakozásra, nyitott szívvel történő vágyódásra van szükségünk ahhoz, hogy újra és újra beteljünk Lélekkel. Amikor elfolyni látszik a Lélek intenzív jelenléte, egyszerűen csak jöjj Jézus elé, vizsgáld meg magad, és kérjed, hogy töltsön be Szentlélekkel. Tárjad egészen ki az ajtót, és engedd, hogy a Szentlélek egészen hatalma alá vonjon, egészen betöltsön és megújítson. ÁMEN!

Lovas András